

ABSTRAKT

Účelem mé práce je popsat problematiku regulace zahraničního obchodu se zbraněmi se zaměřením na českou právní úpravu. Důvodem k sepsání rigorózní práce byl můj zájem o tuto problematiku. Rigorózní práce je zaměřena na základní informace v oblasti legálního a nelegálního obchodování se zbraněmi. První část (kapitoly 1, 2, 3) se zabývá bezpečnostními riziky obchodu se zbraněmi, mapuje vývoj obchodování se zbraněmi, současný stav v této oblasti a strukturu obchodování se zbraněmi. Druhá část (kapitoly 4, 5, 6) popisuje právní rámec zahraničního obchodu se zbraněmi. Zaměřena je na mezinárodní právní úpravu včetně kontrolních režimů, komunitární právo a domácí legislativu. V rámci české právní úpravy je provedena analýza vývoje jednotlivých oblastí týkajících se obchodu se zbraněmi a na konci je vždy uveden oddíl o správním trestání. Na závěr druhé části nechybí porovnání s právní úpravou v okolních zemích. Další část (kapitola 7) popisuje problematiku v oblasti trestně právní ochrany. Obecně jsou rozebrány jednotlivé skutkové podstaty uvedené v TZ. V 8. kapitole jsou shrnuty poznatky o problémech v rámci regulace zahraničního obchodu se zbraněmi a možnosti jejich řešení.

Klíčová slova: obchod se zbraněmi (trade of arms), zahraniční obchod (foreign trade), vojenský materiál (military material).

SEZNAM ZKRATEK

AČR – Armáda České republiky

aj. – a jiné

apod. – a podobně

atd. - a tak dále

ATT - Arms Trade Treaty

AZ – Atomový zákon

BIS- Bezpečnostní informační služba ČR

CBRN – chemické, biologické, radioaktivní a nukleární materiály

cit. zákon – citovaný zákon

ČR – Česká republika

ČSR – Československá republika

ČSSR – Československá socialistická republika

ČÚZZS – Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva

ČZUB – Česká Zbrojovka Uherský Brod

EHS - Evropské hospodářské společenství

ENAAAT- Evropská síť proti obchodu se zbraněmi

ES – Evropské společenství

EU – Evropská unie

LS – Licenční správa

MAAE - Mezinárodní agentura pro atomovou energii

MO – Ministerstvo obrany ČR

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

MV – Ministerstvo vnitra ČR

MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR

MZV – Ministerstvo zahraničních věcí ČR

např. - například

NATO – Severoatlantický pakt

OBSE – Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

OČTŘ – orgán činný v trestním řízení

OSN – Organizace spojených národů

OZS - zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, ve znění pozdějších předpisů

PČR – Policie České republiky

RB – Rada bezpečnosti Organizace spojených národů

Sb. – sbírky zákonů

SES – Smlouva o založení Evropského společenství

SEU – Smlouva o Evropské unii

SFEU – Smlouva o fungování Evropské unie

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SR – Slovenská republika

spr. řád – zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

SŘS – zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

SSSR – Svaz sovětských socialistických republik

SÚJB – Státní úřad pro jadernou bezpečnost

SZBP – společná zahraniční a bezpečnostní politika

SZ – státní zastupitelství

TZ, TŘ – trestní zákoník, trestní řád

Ú. I. – sbírka úředního listu

ÚNM – Úřad pro normalizaci a měření

ÚOOZ – Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

USA – Spojené státy americké

vz. - vzor

zákon č. – zákon číslo

ZOVM – zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů

ZPL – zbrojní průvodní list

Z.z. – sbírka zákonů Slovenské republiky

ZZ - zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

POUŽITÁ LITERATURA

- Broft M., et al. *Vojenské dějiny Československa díl II, 1. Vydání*. Praha: Naše vojsko, 1986.
- Dušan Hendrych, a kolektiv *Správní právo, 7. vydání*, Praha: C. H. Beck, 2009.
- „důvodová zpráva k zákonu č. 119/2002 Sb.“
- „důvodová zpráva k zákonu č. 156/2002 Sb.“
- „důvodová zpráva k zákonu č. 228/2005 Sb.“
- „důvodová zpráva k zákonu č. 288/1995 Sb.“
- „důvodová zpráva k zákonu č. 38/1994 Sb.“
- Filák A., a kol. *Zákon o Policii České republiky podle právního stavu k 12.1.2009*. Praha: POLICE HISTORY, 2009.
- CH., McNAB. *Ruční palné zbraně dvacátého století*. Praha: Svojtka&col., 2005.
- Jelínek Jiří, a kol. *Trestní právo hmotné, Obecná a zvláštní část 3. přepracované a aktualizované vydání*. Praha: Linde, 2008.
- Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. *Správní řád, Komentář, 3. vydání*. Praha : C. H. Beck, 2011.
- Jíša V. *Škodovy závody 1859-1965, 1. vydání*. Praha: Práce, 1969.
- Karlický V., a kol. *Vojenské dějiny Československa DÍL III*. Praha, Naše vojsko 1987
- Komenda J. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Brno: Jan Komenda, 2003.
- Marušincová, P., *Právní a metodické aspekty vyšetřování obchodování se zbraněmi: Rigor. práce. - 1. vyd. - Bratislava: Akadémia PZ, 2009. - 120 s.*
- NAÍM, Moisés. *Černá kniha globalizace*. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2008
- Nalač J., a kol. *Evropská ústava s úvodním slovem*. Brno: CP Books, 2005.
- Novotný O., a kol. *Trestní právo hmotné, II. zvláštní část*. Praha: CODEX Bohemia s.r.o., 1997.
- Pikna B. *Evropská unie-vnitřní a vnější bezpečnost a ochrana základních práv*. Praha: Linde a.s., 2005.
- Pikna B. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. Praha: Linde a.s., 2010.
- Pomahač R. *Evropské veřejné právo. 2. aktualiz. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010
- Šámal P. a kol. *Trestní řád, Komentář I. díl, 6. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2008.
- Šámal P. a kol. *Trestní zákoník, 1. vydání*, Praha: C.H. Beck, 2009.

Šámal P.- Půry F. - Rizman S. *Trestní zákon. Komentář II. díl, 6. doplněné a přepracované vydání.* Praha: C.H.Beck, 2004.

Teryngel J., Kreml A. *Zákon o zbraních a střelivu s komentářem.* Praha: Orac s.r.o., 2004.

Varadzin F. *Zbrojní průmysl v ekonomice, 1. vydání.* Ostrava: Vysoká škola báňská, 1992.

„Výroční zpráva o kontrole exportu vojenského materiálu a ručních zbraní pro civilní použití v České republice.“ Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2010.

Vyskočil F., Frenzl J. *Česká zbrojovka - 60 let České zbrojovky v Uherském Brodě 1936-1996.* Uherský Brod: Q studio, 1996.

Zdeněk BLAHUT, *Obchod se zbraněmi a vojenským materiálem, Diplomová práce, Vysoká škola finanční a správní, Praha 2006*

POUŽITÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

- Mezinárodní úmluva uzavřená mezi Belgií, Německem, Francií a Itálií za účelem stanovení jednotných pravidel pro vzájemné uznávání úředních značek při zkouškách palných zbraní a Stanovy, podepsané v Bruselu dne 15. července 1914
- Obchodní dohoda mezi Československou republikou a republikou Rakouskou č. 14/1923 Sb. Z. a n.
- oznámení č. 2010/C 83/01 Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie
- Společný postoj Rady 2008/944/SZBP
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008
- CELEX 2008/C 98/01 Společný seznam EU
- nařízení Rady (ES) č. 1334/2000, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití
- směrnice ES č. 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní
- nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 484/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně některých souvisejících předpisů
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů a o změně některých zákonů
- zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů,
- zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, ve znění pozdějších předpisů

- zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů
- zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení
- zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 19/1997 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu
- zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 147/1983 Sb., o zbraních a střelivu
- zákon č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím
- zákon č. 30/1968 Sb., o státním zkušebnictví
- zákon č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém
- zákon č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky
- zákon č. 88/1950 Sb., trestní zákon správní
- zákon č. 162/1949 Sb., o zbraních a střelivu
- zákon č. 119/1948 Sb., o státní organizaci zahraničního obchodu a mezinárodního zasilatelství
- zákon č. 81/1938 Sb., o zbraních a střelivu
- zákon č. 131/1936 Sb., o vývozu a dovozu zbraní, jejich součástí, kterých je nezbytně třeba k jejich používání, výbušnin, střeliva a ostatních předmětů vojenské výzbroje a speciálního vojenského výstroje
- zákon č. 207/1931 Sb. z. a n., o zkoušení a označování ručních střelných zbraní a o označování nábojů
- Cís. patent č. 223/1852 ř. z., o ustanoveních týkajících se výroby, obchodu a držení zbraní a věcí muničních a nošení zbraní
- vyhláška č. 208/2008 Sb., kterou se provádí zákon o některých opatřeních souvisejících se zákazem chemických zbraní
- NV č. 230/2005 Sb., kterým se stanoví seznam stanovených výrobků, podmínky, za nichž lze uskutečnit dovoz nebo vývoz nebo přepravu stanovených výrobků, a náležitosti a vzory žádostí o udělení povolení

- vyhláška č. 335/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů
- vyhláška č. 493/2002 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice
- vyhláška č. 474/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 281/2002 Sb., o některých opatřeních souvisejících se zákazem bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o změně živnostenského zákon
- vyhláška SÚJB č. 179/2002 Sb., kterou se stanoví seznam vybraných položek a položek dvojího použití v jaderné oblasti
- sdělení MZV č. 46/2002 Sb. m. s., o Evropské úmluvě o kontrole nabývání a držení střelných zbraní jednotlivými osobami
- sdělení MZV č. 29/2000 Sb. m. s., o Úmluvě o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a o jejich zničení
- sdělení MZV č. 21/1999 Sb., o Úmluvě o zákazu nebo omezení použití některých konvenčních zbraní, které mohou způsobovat nadměrné utrpení nebo mít nerozlišující účinky
- vyhláška SÚJB č. 145/1997 Sb., o evidenci a kontrole jaderných materiálů a o jejich bližším vymezení
- sdělení MZV č. 94/1997 Sb., o Úmluvě o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení
- vyhláška č. 332/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem
- NFV č. 256/1990 Sb., kterým se stanoví vývozy a dovozy věcí a další činnosti, k jejichž provádění se vyžaduje povolení k zahraničně obchodní činnosti
- vyhláška ÚNM č. 104/1984 Sb., o ověřování zbraní a kontrole střeliva pro civilní potřebu
- vyhláška FMV č. 10/1984 Sb., kterou se vydávají podrobnější předpisy o zbraních a střelivu
- vyhláška MZV č. 96/1975 Sb., o Úmluvě o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení
- vyhláška MZV č. 70/1975 Sb., Úmluva o vzájemném uznávání zkušebních značek ručních palných zbraní
- vyhláška MZV č. 62/1974 Sb., o Smlouvě o zákazu umístování jaderných zbraní a jiných zbraní hromadného ničení na dně moří a oceánů a v jeho podzemí

- vyhláška MZV č. 61/1974 Sb., o Smlouvě o nešíření jaderných zbraní
- vyhláška MV ČSSR č. 96/1970 Sb., o doplnění vyhlášky č. 124/1961 Sb., o střelných zbraních a střelivu
- vyhláška MV č. 124/1961 Sb., o střelných zbraních a střelivu
- vyhláška MS č. 165/1955 Ú. l., o zkoušení zbraní a střeliva pro civilní potřebu
- vyhláška MZV č. 30/1947 Sb., o chartě Spojených národů a statutu Mezinárodního soudního dvora, v pozdějším znění
- vyhláška MV a MNO č. 34/1950 Ú. l., kterou se vydávají podrobnější předpisy k provedení zákona o zbraních a střelivu
- nařízení č. 21/1861 ř. z., o průvodních listech pro zbraně a střelivo

PŘÍLOHA Č. 1 UKÁZKA ZAJIŠTĚNÝCH ZBRANÍ¹³⁵

¹³⁵ zdroj SKPV ÚOOZ